

EXPUNERE DE MOTIVE

LEGE pentru modificarea alin. (5) al art. 65 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice

Legea nr.263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice reglementează la articolul nr.65 zonele afectate de poluarea remanentă determinate de extracția și prelucrarea materialelor neferoase în care persoanele beneficiază de reducerea vârstei standard de pensionare cu 2 ani fără penalizare. La acest articol, inclusiv prin Legea 279/2020 sunt precizate localitățile ai căror cetățeni beneficiază de reducerea vârstei de pensionare. Deși în acest articol se explicitează că se au în vedere zonele de poluare remanentă din cauza preparării și arderii cărbunelui, localitățile afectate de poluarea cauzată de Termocentrala Ișalnița și de Sucursala Electrocentrale Craiova II nu sunt incluse.

Sucursalele Electrocentrale Craiova II se află în partea de NE a municipiului Craiova, în intravilanul localității Șimnicu de Jos, iar Termocentrala Ișalnița în partea de SV a orașului. Ambele centrale sunt unități industriale care au avut de-a lungul timpului un nr. de cca.4000 de angajați, contribuind în mare măsură la dezvoltarea economică a municipiului. SE Craiova II asigură și energia termică și apa caldă menajeră necesară pentru aproximativ 62000 apartamente, cât și pentru agenți economici din municipiu. Principala activitate desfășurată în cadrul acestor centrale este producerea de energie electrică prin arderea combustibililor.

Încă din anul 1977 când au fost puse în funcțiune primele cazane la SE Craiova II, combustibilii utilizați au fost – cărbune, gaz natural și păcură. Pentru producerea de energie electrică și termică s-au ars în cazanele de pe amplasamente cantități uriașe de combustibil solid și lichid. Toți locuitorii din municipiul Craiova și zonele învecinate (pe o rază de 7-8 km) au fost puși în situația de a suporta poluarea și au inhalat aerul toxic timp de zeci de ani, aer cu un conținut ridicat de oxizi ai sulfului și azotului, compuși organici volatili etc.

De exemplu, numai la SE Craiova II, au fost arse în ultimii 30 de ani cca. 76 mil. tone de cărbune, cca. 450000 mii mc gaz natural și cca. 700000 tone de păcură. Emisiile de gaze cu efect de seră care rezultă din arderea acestor combustibili (cantitatea de CO₂ din aer), a fost de cca. 35mil.tone. Pe lângă impactul pozitiv pe care aceste centrale îl au asupra zonelor menționate, există totuși și dezavantaje, în sensul că, chiar dacă ele consumă mult combustibil pentru a produce electricitate și căldură pentru populație, aceste cantități produc și efecte negative: emisii mari de CO₂, de SO₂, NO_x și pulberi.

Poluanții cu impact negativ asupra sănătății oamenilor care locuiesc în preajma celor două centrale termoelectrice sunt cei care se găsesc în gazele de ardere evacuate pe coșurile de fum ale acestora, și nu în ultimul rând cei care provin de la depozitele de zgură și cenușa (un depozit la Valea Mănăstirii și alte două depozite la Ișalnița). Locuitorii din zonele învecinate sunt în permanentă nevoie să respire aerul încărcat cu pulberi și praf de la cele 3 depozite, mai ales în situațiile în care condițiile meteo sunt nefavorabile (viteze mari ale vântului). Atunci se produc spulberări de pe suprafețele depozitelor, unde centralele depozitează șlamul dens rezultat din arderea cărbunelui.

De asemenea, efectele poluanților gazoși se manifestă pe arii întinse, la distanțe considerabile de sursă, chiar dacă înălțimea coșurilor de fum este de aprox.150m, prin apariția ploilor acide (datorită emisiilor de SO₂) și chiar la scară globală prin contribuția la efectul de seră (datorită emisiilor de CO₂).

Un alt exemplu de poluare, din motive independente de voința celor două centrale, ar fi cantitatea mare de SO₂ evacuată pe coșuri până la punerea în funcțiune a instalațiilor de desulfurare. De

exemplu, valoarea limită a emisiei de SO₂ era de 400mg/Nm³, iar valoarea înregistrată la cos a fost și de cca.3800mg/Nm³. Deci, o concentrație de 9 ori mai mare pentru SO₂, fapt ce a determinat expunerea pe termen lung a populației la noxe. Conținutul de sulf din cărbune agravează unele boli: silicoza, astmul bronhic, etc.

În municipiul Craiova există 4 stații de monitorizare a calității aerului, stații care au indicat valori nepermis de mari, cu depășiri la particulele în suspensie PM₁₀ și la NO_x. Astfel, la stația DJ3, situată în apropierea celor două centrale, concentrația de NO_x era în data de 5.10.2020 - 544,9 μg/m³, adică de peste două ori și jumătate față de valoarea limită zilnică pentru protecția sănătății umane (50 μg/m³). La ora 24, aceeași stație indică valori de 565,18 μg/m³. Tot la stația DJ3 concentrația de particule în suspensie „PM 10, era de două ori mai mare (100,5 μg/m³) decât cea admisă (50 μg/m³).

Dioxidul de azot (NO_x) este cunoscut ca fiind un gaz foarte toxic atât pentru oameni cât și pentru animale (gradul de toxicitate al dioxidului de azot este de 4 ori mai mare decât cel al monoxidului de azot).

Poluarea afectează nu numai aerul, ci și apa și solul. Ozonul contribuie (catalizează) la oxidarea dioxidului de sulf- la trioxid de sulf, care reacționează cu apa din nori și formează acid sulfuric. Acesta, prin ploile acide, reprezintă principala sursă de poluare a solului din zona centralelor și a localităților învecinate. Apa drenată din solurile acide poate să ducă la acidifierea apelor de suprafață, cu efecte nocive asupra oamenilor, a peștilor și a altor organisme.

În scopul limitării emisiilor de poluanți în mediul înconjurător și a riscurilor de producere a unor poluări accidentale majore în cadrul unităților industriale, al căror impact negativ să afecteze zonele învecinate, au fost adoptate o serie de măsuri. Aplicabilitatea acestor măsuri, stabilite prin legislația în vigoare și asumate de reprezentanții producătorului termoenergetic, va conduce la reducerea și minimizarea efectelor negative asupra mediului. Totuși, nu este de neglijat faptul că sunt mulți oameni care au probleme grave de sănătate din pricina faptului că au trăit în acest mediu toxic ani la rând și au inhalat aerul poluat zeci de ani. Persoanele care au lucrat efectiv în cadrul centralelor termoelectrice au fost expuse în mod direct la noxele și pulberile cu efect nociv asupra organismului, lucru care le-a scăzut semnificativ speranța de viață.

Ca urmare, propunerea legislativă are în vedere modificarea și completarea alin (5) al art. 65 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, în sensul includerii printre beneficiarii reducerii vârstei standard de pensionare cu 2 ani fără penalizare a persoanelor care au locuit cel puțin 30 de ani în localitățile Craiova și Ișalnița din județul Dolj.

Față de cele prezentate, am elaborat prezenta propunere legislativă pe care v-o supunem spre dezbateră și aprobare.

Inițiatori:

Ion Prioteasa, senator PSD

Mihail Genoiu, senator PSD

Alexandra Presură, deputat PSD

Iulian-Alexandru Badea, deputat PSD

Laura-Cătălina Vicol-Ciorbă, deputat PSD

Eliza Peța-Ștefănescu, deputat PSD

Alina-Elena Tănăsescu, deputat PSD

STANCU IONEL DEPUTAT MINO